

การใช้หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
ในโรงเรียนสังกัดกองการศึกษาธนบุรีแห่งสภาคริสตจักร ในประเทศไทย

นางกรรณิการ์ เจนพิงพร

สถาบันวิทยบริการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขานิติศาสตร์ศึกษาและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-635-841-3

ลิขสิทธิ์เป็นของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**THE IMPLEMENTATION OF ELEMENTARY SCHOOL
CURRICULUM B. E. 2521 (REVISED EDITION B. E. 2533)
IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF EDUCATION,
THE CHURCH OF CHRIST FOUNDATION IN THAILAND**

Mrs. Kannika Janepuengporn

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education in Supervision and Curriculum Development
Department of Educational Administration**

**Graduate School
Chulalongkorn University
Academic Year 1996**

ISBN 974-635-841-3

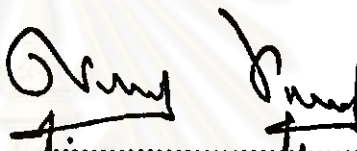
หัวข้อวิทยานิพนธ์   การใช้หลักสูตรประถมศึกษา ทุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง
พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนสังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักร
ในประเทศไทย

โดย   นางกรรณิการ์ เจนพิงพร

ภาควิชา   บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา   อาจารย์ ดร. เต็มเกียรติ ขมวัฒนา

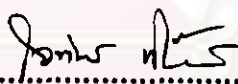
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

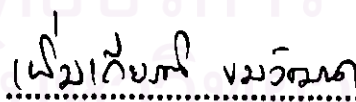
(ศาสตราจารย์ นพ. สุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ใจทิพย์ เรือรัตนพงษ์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร. เต็มเกียรติ ขมวัฒนา)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ วาไรรัตน์ บุญสวัสดิ์)

กรรมกร เจนทิพร : การใช้หลักสูตรประถมศึกษา ทุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนสังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย (THE IMPLEMENTATION OF ELEMENTARY SCHOOL CURRICULUM B.E. 2521 (REVISED EDITION B.E. 2533) IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF EDUCATION , THE CHURCH OF CHRIST FOUNDATION IN THAILAND) ที่ปรึกษา : อาจารย์ ดร. เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา, 181 หน้า ISBN 974-635-841-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา ทุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนสังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน โรงเรียนมีการวางแผนการใช้หลักสูตร ผู้บริหารและครูผู้สอนศึกษารายละเอียดของหลักสูตรโดยการเข้ารับการศึกษาอบรม และการเข้าร่วมสัมมนา มีการจัดเตรียมบุคลากร จัดเตรียมสถานที่ จัดหาวัสดุหลักสูตร วัสดุบริการแก่ครูผู้สอน จัดให้มีการนิเทศติดตามผล และประเมินผลการปฏิบัติการสอนของครู มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ส่วนปัญหาที่พบ ส่วนใหญ่ คือ ความไม่พร้อมของโรงเรียนในด้านบุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณไม่เพียงพอ
2. การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน โรงเรียนเตรียมบุคลากร โดยส่งครูเข้ารับการศึกษาอบรม มีการจัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงความรู้และประสบการณ์ของครู เตรียมอาคารสถานที่สำหรับการใช้หลักสูตร นิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร และประชาสัมพันธ์หลักสูตร โดยการประชุมชี้แจงให้ครูผู้สอน/ผู้ปกครอง/นักเรียนได้เข้าใจ ปัญหาที่พบคือ ครูขาดความรู้ และทักษะในการสอน ครูไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศ และผู้รับการนิเทศไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอน
3. การจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนเตรียมการสอน โดยการศึกษารายละเอียดของหลักสูตร จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้วยการใช้นิทาน 9 ชิ้น โดยเลือกเทคนิคให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหา มีการวัดและประเมินผลการเรียน ครูผู้สอนส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน

ภาควิชา ..... บริหารการศึกษา .....
สาขาวิชา ..... นิเทศศาสตร์ศึกษาและพัฒนหลักสูตร .....
ปีการศึกษา ..... 2539 .....

ลายมือชื่อนิติกร ..... เจนทิพร เจนพิงพอ .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... เพิ่มเกียรติ ขมวัฒนา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ..... - .....

** C 842339 : MAJOR SUPERVISION AND CURRICULUM DEVELOPMENT.

KEY WORD:

CURRICULUM IMPLEMENTATION / ELEMENTARY SCHOOL / DEPARTMENT OF EDUCATION OF THE CHURCH OF CHRIST FOUNDATION IN THAILAND.

KANNIKA JANPUENGORN : THE IMPLEMENTATION OF ELEMENTARY SCHOOL CURRICULUM B.E. 2521 (REVISED EDITION B.E. 2533) IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF EDUCATION, THE CHURCH OF CHRIST FOUNDATION IN THAILAND. THESIS ADVISOR : PERMKIET KHAMAWATTANA, Ph. D. 181 p.p. ISBN 974-635-841-3

The purposes of this research were to study the state and problems concerning the implementation of Elementary School Curriculum B.E. 2521 (Revised Edition B.E. 2533) in schools under the jurisdiction of the department of education, The Church of Christ Foundation in Thailand. The target populations of the study were school administrators and teachers. Instruments used were questionnaire. The data were analyzed by means of frequency distribution and percentage.

The results were as follows :

1. Concerning curriculum application to teaching , there was curriculum implementation planning . School administrators and teachers studied details of the curriculum by attend training program and seminars , providing personnel , building facilities , curriculum materials for teachers , supervision , monitoring and evaluation on teachers . Public relations activities were also carried out . The problems found were that schools were not ready in terms of personnel , building facilities , materials / equipment , and budget .

2. In managing the factors and environment in school , teachers were assigned according to their knowledge and experiences . The school provided school personnel to attend training , class schedules , building facilities prepared for curriculum , follow-up supervision and public relations by the meetings with teachers , parents and students were conducted so that the curriculum would be informed and explained to them . The problems were insufficient knowledge and skills in teaching among teachers , school personnel did not realize the importance in supervising and some teachers did not change their teaching behaviors .

3. Regarding to instructional organization , teachers prepared their lesson plans by studying the curriculum in detail , doing each lesson plan with activities in the nine steps of teaching procedure . They chose the right techniques for the objective and contents of each lesson plan including the evaluation . According to this study most teachers did not have any problems in the instructional management .

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....บริหารการศึกษา.....

สาขาวิชา.....นิเทศการศึกษาและพัฒนาหลักสูตร.....

ปีการศึกษา.....2539.....

ลายมือชื่อนิสิต.....*กรรณิการ์ วัฒนพงษ์*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*พิมพ์เดือน วัฒนพงษ์*.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม..... - .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือของอาจารย์ ดร. เทียมเกียรติ ขมวัฒนา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำ ตรวจสอบ และ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ ตลอดจนให้กำลังใจผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ในภาควิชาบริหารการศึกษาทุกท่าน โดยเฉพาะ อย่างยิ่ง รองศาสตราจารย์ ดร. บุญมี เฉมยอด ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ และ รองศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำอันมีค่ายิ่ง ในการจัดทำ วิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจแก้ไขเครื่องมือ ที่ใช้ในการ วิจัย และขอขอบพระคุณ อาจารย์ เกษม ศรีอินทอง ผู้อำนวยการกองการศึกษาฯ ผู้บริหาร โรงเรียน และ ครูผู้สอนทุกท่าน ในโรงเรียนสังกัดกองการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน ประเทศไทย ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณเพื่อน ๆ ทุกท่าน ที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจในการทำ วิทยานิพนธ์ ด้วยความอบอุ่นเสมอมา

ประโยชน์ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอบอบแก่ บุพการี และ ครู-อาจารย์ ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้วิจัย

สถาบันวิทย์บริการ
กรรมการ เจนพิงพร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	8
บทที่ 2 ทฤษฎี หลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ความหมายของหลักสูตร.....	9
ความสำคัญของหลักสูตร.....	10
องค์ประกอบของหลักสูตร.....	12
การนำหลักสูตรไปใช้.....	13
บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร.....	34
หลักสูตรประถมศึกษา ทุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)..	38
กองการศึกษาสภาคริสตจักร ในประเทศไทย.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	49
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
ประชากรและผู้ให้ข้อมูล.....	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	53
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	58
ตอนที่ 2 สภาพการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียน สังกัดกองการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย....	63
ตอนที่ 3 ปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียน สังกัดกองการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย....	99
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	119
รายการอ้างอิง.....	131
ภาคผนวก.....	136
ประวัติผู้เขียน.....	181

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

	ตารางที่	หน้า
1	จำนวนและคำร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืนอย่างสมบูรณ์.....	55
2	ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหาร.....	58
3	ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของครูผู้สอน.....	61
4	ข้อมูลสภาพการใช้หลักสูตร ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน เกี่ยวกับการวางแผนการใช้หลักสูตร ตามการให้ข้อมูลของผู้บริหาร.....	64
5	ข้อมูลสภาพการใช้หลักสูตร ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน เกี่ยวกับการศึกษารายละเอียดของหลักสูตร ตามการให้ข้อมูลของผู้บริหาร.....	68
6	ข้อมูลสภาพการใช้หลักสูตร ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน เกี่ยวกับการจัดการด้านวัสดุหลักสูตร ตามการให้ข้อมูลของผู้บริหาร.....	70
7	ข้อมูลสภาพการใช้หลักสูตร ด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เกี่ยวกับการเตรียมบุคลากร ตามการให้ข้อมูลของผู้บริหาร.....	72
8	ข้อมูลสภาพการใช้หลักสูตร ด้านการจัดปัจจัย และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดตารางสอน ตามการให้ข้อมูลของผู้บริหาร.....	73
9	ข้อมูลสภาพการใช้หลักสูตร ด้านการจัดปัจจัย และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดครูเข้าสอน ตามการให้ข้อมูลของผู้บริหาร.....	75
10	ข้อมูลสภาพการใช้หลักสูตร ด้านการจัดปัจจัย และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดการวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการสอน ตามการให้ข้อมูลของผู้บริหาร.....	76
11	ข้อมูลสภาพการใช้หลักสูตร ด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดเตรียมอาคารสถานที่ ตามการให้ข้อมูลของผู้บริหาร.....	78
12	ข้อมูลสภาพการใช้หลักสูตร ด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เกี่ยวกับการนิเทศติดตามให้ความช่วยเหลือ ตามการให้ข้อมูลของผู้บริหาร.....	79
13	ข้อมูลสภาพการใช้หลักสูตร ด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในโรงเรียนเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ตามการให้ข้อมูลของผู้บริหาร.....	81

14	ข้อมูลสภาพการใช้หลักสูตร ด้านการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอนเกี่ยวกับการศึกษารายละเอียดของหลักสูตร ตามการให้ข้อมูลของครูผู้สอน.....	83
15	ข้อมูลสภาพการใช้หลักสูตร ด้านการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ไปสู่การสอนเกี่ยวกับการเขียนแผนการสอน ตามการให้ข้อมูลของครูผู้สอน.....	85
16	ข้อมูลสภาพการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเตรียมการสอน ตามการให้ข้อมูลของครูผู้สอน.....	88
17	ข้อมูลสภาพการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามการให้ข้อมูลของครูผู้สอน	90
18	ข้อมูลแสดงสภาพการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน ตามการให้ข้อมูลของครูผู้สอน.....	93
19	ข้อมูลสภาพการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเทคนิค และวิธีสอน ตามการให้ข้อมูลของครูผู้สอน.....	95
20	ข้อมูลสภาพการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน ตามการให้ข้อมูลของครูผู้สอน.....	97
21	ข้อมูลปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านการแปลงหลักสูตร ไปสู่การสอน เกี่ยวกับการวางแผนการใช้หลักสูตร ตามการให้ข้อมูลของผู้บริหาร.....	100
22	ข้อมูลปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านการแปลงหลักสูตร ไปสู่การสอนเกี่ยวกับการศึกษารายละเอียดของหลักสูตร ตามการให้ข้อมูลของผู้บริหาร.....	101
23	ข้อมูลปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านการแปลงหลักสูตร ไปสู่การสอน เกี่ยวกับการจัดการด้านวัสดุหลักสูตร ตามการให้ข้อมูลของผู้บริหาร.....	102
24	ข้อมูลปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เกี่ยวกับการเตรียมบุคลากร ตามการให้ข้อมูลของผู้บริหาร.....	103
25	ข้อมูลปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดตารางสอน ตามการให้ข้อมูลของผู้บริหาร.....	104
26	ข้อมูลปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดครูเข้าสอน ตามการให้ข้อมูลของผู้บริหาร.....	105
27	ข้อมูลปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านการจัดปัจจัย และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดบริการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการสอน.....	106

28	ข้อมูลปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านการจัดปัจจัย และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน เกี่ยวกับการเตรียมอาคารสถานที่ ตามการให้ข้อมูลของผู้บริหาร	107
29	ข้อมูลปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในโรงเรียนเกี่ยวกับการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร ตามการให้ข้อมูลของผู้บริหาร.....	109
30	ข้อมูลปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านการจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ตามการให้ข้อมูลของผู้บริหาร.....	110
31	ข้อมูลปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านการแปลงหลักสูตร ไปสู่การสอนเกี่ยวกับการศึกษารายละเอียดของหลักสูตร ตามการให้ข้อมูลของครูผู้สอน.....	111
32	ข้อมูลปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านการแปลงหลักสูตร ไปสู่การสอนเกี่ยวกับการเขียนแผนการสอน ตามการให้ข้อมูลของครูผู้สอน.....	112
33	ข้อมูลปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการเตรียมการสอน ตามการให้ข้อมูลของครูผู้สอน.....	113
34	ข้อมูลปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ตามการให้ข้อมูลของครูผู้สอน.....	114
35	ข้อมูลปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามการให้ข้อมูลของครูผู้สอน.....	115
36	ข้อมูลปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีสอน ตามการให้ข้อมูลของครูผู้สอน.....	117
37	ข้อมูลปัญหาการใช้หลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียน ตามการให้ข้อมูลของครูผู้สอน.....	118